

ပင်လုံးကြိုင်တို့ ပွင့်လန်းရာ
ပေါက်ဖော်မေတ္တာနွေးထွေးစွာ

မြို့ပြအငွေ့အသက်များကြားက
နွေးထွေးသော ချစ်ကြည်ရေး

တယ်ဟုန်ပြည်နယ်ခွဲ မနီစီမြို့ ပင်ဂူလမ်း၏ တိုင်(ရှမ်း)အဝတ်အစား ဆိုင်ထဲတွင် ဆိုင်ပိုင်ရှင် ယွဲယန်လင်နှင့် ဇနီးသည်တို့၏ မင်္ဂလာဆောင်ဓာတ်ပုံ နှင့် မင်္ဂလာပွဲတွင် ဝတ်ဆင်ခဲ့သော တိုင်(ရှမ်း)ရိုးရာဝတ်စုံကို အတူယှဉ်တွဲ ပြသထားသည်။ “ကျွန်တော်တို့က တရုတ်-မြန်မာ ဖောက်သည်တွေရဲ့ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုကို ပေါင်းစပ်ပြီး ဝတ်ဆင်ရာမှာ အေးမြစေတဲ့ ဒီဇိုင်းကို ထပ်တိုးထားပါတယ်။ ဘောင်းဘီကို လည်း ဝတ်ဆင်ရလွယ်ကူအောင် ပုံစံ ပြောင်းထားပါတယ်။” ရောင်းအား ကောင်းသည့်ရာသီခိုက်တွင် ယွဲယန်လင် နှင့် နံဘေးမှ မြန်မာလူမျိုး ဆိုင်ပိုင်ရှင် မနန်းစန်းစန်းအေးတို့သည် E-commerce ပလက်ဖောင်းမှတစ်ဆင့် ထုတ်ကုန်များကို ကြော်ငြာရန် ရွေးချယ်ခဲ့ကြပါသည်။ “ကျွန်မက လိုင်းပေါ်မှာ ကိုယ့်ဒီဇိုင်းကို တင်လိုက်တယ်။ ဖောက်သည်တွေက ကြိုက်တယ်ဆိုရင် ဆိုင်မှာလာကြည့်ကြတယ်” ဟု မနန်းစန်းစန်းအေးက ပြုံးရယ်လျက် ပြောပြသည်။

မန်နီ ဟုန်လီ စုပေါင်းဖျော့တွင် အံ့တိုဆိုသည် ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်က မြန်မာသတင်းထောက်များကို သဘောတွေ့စေခဲ့ပြီး “မြန်မာနိုင်ငံ မှာလည်း အသုံးများတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သုံးတဲ့ပမာဏ နည်းတယ်” ဟု သူမက ပြုံးရယ်၍ ပြောပြသည်။ ရွှေမြန်မာ တမင်းဆိုင်မှ ဆိုင်ပိုင်ရှင် မလှိုင်နီလာ ထွေးက ဆိုင်ဖွင့်ပြန်ခဲ့သည့် အကြောင်း ကို ပြောပြရာတွင် ဇာတိမြေကို လွမ်းဆွတ်သော ပေါက်ဖော်တို့အတွက် ဆုံဆည်းရာနေရာတစ်ခု ဖြစ်လာစေရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း ပြောပြသည်။ “အခု တရုတ်ဖောက်သည်တွေက ပိုများလာ တယ်၊ သူတို့ကျွန်ုပ်တို့ကြတယ်ဆိုတော့ ကျွန်မ အလွန်ဝမ်းသာပါတယ်” ဟု သူမက ပြောပြသည်။

ရွှေလီမြို့ နယ်စပ်ဒေသစက်မှုဇုန်
“ပေါက်ဖော်ထွေးလင်း”တွင် မုန့်ဟင်းခါး၊

ငါးပိကြော သင်္ဘောသီးတောင်း စသည့် မြန်မာဟင်းလျာများနှင့် အကြော်များ ဇာ ဓမ္မေရနံများဖြင့် တစ်လမ်းလုံးကို မွှေးကြိုင်နေစေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တွေ့မြင်နေကျဖြစ်သော နွေစဉ်သုံး ပစ္စည်းများနှင့် သရေစာများကိုလည်း ဤနေရာတွင် ရရှိနိုင်သည်။ “ဘဝ နေထိုင်မှုအတွက် စက်မှုဇုန်က ကျွန်ုပ် တို့အတွက် အများကြီး စဉ်းစားစီစဉ် ပေးထားတော့ ကျွန်ုပ်တို့ကို သက် တောင့်သက်သာရှိစေတယ်”ဟု မြန်မာ နိုင်ငံလုပ်သားတစ်ဦးက ပြောဆိုသည်။

အလင်းရိပ်တို့ဖြင့် ပေါက်ဖော်
မေတ္တာ လက်ဆင့်ကမ်း

အဆိုပါမြင်းမံသံတန်း၏ မျှဝေ
ဟောပြောမှုတွင် မြန်မာသတင်းထောက်
များသည် ဗိုင်းယာရီစာအုပ်ပေါ်တွင်
“ပေါက်ဖော်”၊ “AI”၊ “လူ့အဖွဲ့အ
စည်းတာဝန်” စသည့် အဓိကစာလုံး
များကို သေချာစွာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။
တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အကြည့်များအကြား
တွင် မီဒီယာများ ရင်ဆိုင်နေရသည့်
တူညီသော ယန္တရားများအပေါ် တွေ့တော
မုန်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

တရားရုံးက အခြားဘာသာဌာန အာရုံစိုက်ပြန်ကြားနေစဉ်တာ အမြဲ အာရုံစိုင်းဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူး စေတံ့ လီသည် မိမိရိုက်ကူးခဲ့သည့်တောင်ပေါင်း များစွာသော ငှက်ခွေးဓာတ်ပုံများထဲမှ ဆယ်ပုံကျော်ကို ရွေးချယ်၍ AIနည်း ပညာဖြင့် အနုပညာပိုင်များကို ဖန်တီး ခဲ့သည်။ “AI က သင်ရိုက်ကူးလို့ မဖြစ် နိုင်တဲ့ တွေးဖို့တောင်မဖြစ်နိုင်တဲ့ အတွေး ဉာဏ်တွေကို အခြားဖြစ်နိုင်ခြေတစ်မျိုး နဲ့ ပေါ်စေပါတယ်။”

ဤ “နည်းပညာမှအစပြုသည့် ဘဝနေထိုင်မှုအပေါ် အကဲခတ်ခြင်း” ၏ သဘောတရားသည် မြန်မာ့အသံ နှင့် ရုပ်မြင်သံကြား အွန်လိုင်းမီဒီယာဌာန ဥတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ မီဒီယာဂိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဒေါ် သူဇာဝင်းကို သဘောတူစေခဲ့သည်။

ယခုနှစ်သည် တရုတ်-မြန်မာ နှစ်နိုင်ငံ သံတမန်ဆက်ဆံရေး ထူထောင်သည့်(၇၅)နှစ်ပြည့် ဖြစ်သည်။ ယခုရက်ပိုင်းတွင် တရုတ်-မြန်မာ အွန်လိုင်းမီဒီယာ New Media မှင်းမံသင်တန်းကို ယူနန်ပြည်နယ် တယ်ဟုန် တိုင်(ရှမ်း)၊ ဂျိုးမောတိုင်းရင်းသား ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရပြည်နယ်ခွဲတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ နှစ်နိုင်ငံမီဒီယာအုပ်ချုပ်သူများနှင့် မီဒီယာလုပ်ငန်းဆောင်ရွက် နေသူများသည် တယ်ဟုန်ဒေသတွင်းမှ ဈေး၊ စက်မှုဇုန်နှင့် ရပ်ကွက်များသို့ သွားရောက်၍ ကင်ဗရာများဖြင့် နေ့စဉ်ဘဝအတွင်း မိမိနေရာသည့် တရုတ်-မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးကို ဖွတ်တမ်းတင်ပြီး နွေးထွေးသော ပေါက်ဖော်ပုံပြင် များကို ပြောပြခဲ့ကြသည်။

သူမက AI သည် အထောက်အကူ ကိရိယာအဖြစ်မှ “တီထွင်ဖန်တီးမှုဝိတ်ဖက်”ဆိုသည့် ဖြစ်နိုင်ခြေသို့ ရောက်ရှိလာပြီဖြစ်ကြောင်း၊ နည်းပညာကို နှစ်နိုင်ငံပြည်သူများ နှလုံးသားချင်းနှီးစပ်စွာ ဆွေးနွေးဖလှယ်နိုင်ရေးအတွက် တစ်ဆင့်တက် ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်ရန် လက်တွဲသွားလိုကြောင်း ပြောပြသည်။

မြန်မာ့အသံနှင့်ရုပ်မြင်သံကြား အသံလွှင့်ကျွေးကျွယ်(၂) ဒေါ်ဇေဇိက “ကျွန်မတို့က ခေတ်နဲ့အပြိုင် ကိရိယာ သစ်တွေကို အသုံးပြုနိုင်ရမယ်။ ဒါပေမဲ့ သတင်းတင်ဆက်မှုရဲ့ အဓိကကတော့ အမိမြေနဲ့ ပြည်သူ့အပေါ် ချစ်မြတ်နိုးမှုနဲ့ တာဝန်တွေပါ။ တရုတ်သတင်းထောက် တွေနဲ့အတူ မြန်မာ-တရုတ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု အတူတကွ ပွဲပြီးတိုတက် မှု အကြောင်းအရာတွေကို လက်တွဲ တင်ဆက်သွားနိုင်ဖို့ မျှော်လင့်ပါတယ်” ဟု ပြောပြသည်။

ပိုမိုများပြားသော ပေါက်ဖော်
ပုံပြင်များ လူတို့၏ ရင်တွင်းသို့
ဝင်ရောက်သွားစေလို

ရွှေလုံမြို့ နယ်စပ်ဒေသစက်မှုဇုန်
ဝန်ထမ်း ဝန်ဆောင်မှု စင်တာတွင်
ပင်လုံကြိုင်ပန်းတို့၏ မွေးရန်များသည်
“မင်္ဂလာ-စကားမိတ်ဆက်။။” နွေထွေး
သော လက်ဆောင်မွန်(၇၅)နှစ်တာ
ပေါက်ဖော်မေတ္တာ” စကားပိုင်းတွင်
ပျံ့လွင့်နေပါသည်။ တရုတ်-မြန်မာ
နှစ်နိုင်ငံမှ မီဒီယာလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်
သူတို့သည် ထိုထိုသော ချစ်ကြည်ရေး
သင်္ကေတလက်ဆောင်မွန်များကို
မျှဝေပြောပြနေသည်။

နန်ဟယ် ယဉ်ကျေးမှုပြန့်ပွား
ရေးကုမ္ပဏီ ဒီဇိုင်းနာ လျော့ကုန်ရှာ
သေသပ်စွာ ဒီဇိုင်းဆွဲထားသည့်
ပင်လုံးကြိုင်ပန်း ရင်ထိုးကို မြန်မာ
စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးက
“ကျွန်တော့်ဇာတိမြေမှာလည်း ဒီလို
မျိုးပန်းတွေရှိတယ်၊ ဒီပန်းတွေပွင့်တိုင်း
တရုတ်မိတ်ဆွေတွေကို သတိရတယ်
လို့ အမေက အမြဲပြောတယ်”ဟု

ပြောပြခဲ့ဖူးပါသည်။ ယခုအခါတွင် ကုမ္ပဏီ၏ လက်ဆောင်ပစ္စည်းအမှတ် တံဆိပ်“ဟယ်ကွန်”သည် ပေါက်ဖော် မေတ္တာကို နေ့စဉ်သုံးပစ္စည်းများသို့ ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်း၍ ချစ်ကြည်ရေး ကို လက်ကမ်းမီလာစေခဲ့သည်။

မြန်မာလုပ်သား မသက်သက်မာ
က ရွှေလိမ္မော် စက်မှုဇုန်တွင် စားသောက်
ဆောင်၌ မြန်မာနိုင်ငံသား စားဖိုမှူး
များ အထူးခန့်ထားခြင်း၊ လုပ်ငန်းပိုင်း
တွင် တရုတ်လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက
နည်းပညာများ လက်ထပ်သင်ကြား
ပေးခြင်းကြောင့် “မိသားစု၏အရသာ”
ကို ရှာတွေ့ခဲ့ကြောင်း ပြောပြသည်။
“ ၃ ကြိမ် ၃ ခါ သင်ပေးရလည်း
စိတ်ရှည်လက်ရှည် သင်ပေးပါတယ်၊
ဝင်ငွေကလည်း မဆိုးပါဘူး။” ဤ
ကဲ့သို့ ကိုယ့်အားကိုးကွီးနိုင်သည့်
အခွင့်အရေးသည် သူမအတွက်
အင်မတန်အဖိုးတန်သော လက်
ဆောင်မွန် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာအသံနှင့်ရုပ်မြင်သံကြား ဦးစီးအရာရှိ ဒေါ်ညိုညိုလှနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန သတင်းနှင့်စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်း လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး မဇရည်မွန်တို့က မြန်မာ-တရုတ်နှစ်နိုင်ငံ၏ တူညီသော ပွဲတော်ရက်များနှင့် အလားတူသော ယဉ်ကျေးမှုဇာစ်မြစ်တို့သည် နှစ်နိုင်ငံ ပြည်သူများကို ပိုမိုလွယ်ကူစွာ လက်သင့်ခံစေနိုင်ကြောင်း ပြောပြပါသည်။

တရုတ်-မြန်မာ နှစ်နိုင်ငံမီဒီယာများသည် သတင်းဆွေးနွေးဖလှယ်ခြင်း၊ ရုပ်သံဘာသာပြန်ခြင်း စသည့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများဖြင့် “Belt and Road” အတူတကွ တည်ဆောက်ခြင်းရလဒ်၊ ရိုးရာပွဲတော်ကျင်းပခြင်းနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် အကြောင်းအရာ စသည်တို့ကို နိုင်ငံနယ်နိမိတ် ဖြစ်ကျော်၍ ပေါက်ဖော်တို့၏ ရင်တွင်းစကားများကို လက်ဆင့်ကမ်းပေးနေပါသည်။

(ယူနန်နေ့စဉ်သတင်းစာ)

